

Estonia täitus helide armuväest

OOPER

„Cosi fan tutte” laseb Estonia lauljatel avada end mahlakates karakterrollides.

Ruth Alaküla, Andres Laasik
kultuur@epl.ee

Teater väärrib rahvusoperi nime, kui kodumaalt leitud häälele on jõukohane Mozarti muusikaline materjal, nagu juhtus laupäeval „Cosi fan tutte” esietendusel. Ja seda polegi nii vähe.

Teatrihooaja avalöögiks mõeldud Mozarti ooper pole ehk päris täistabamus, kuid sinnapoole. Tegemist on igati aktuaalse materjaliga, mille inimlik sisu kõlab ka tänapäeva ühiskonnas. Tabamus on kindlasti selles, et valik avab teatris peituvad lauluanded, andes noortele ja noorepoolsetele lauljatele võimaluse jõuda mahlakate lüüriliste karakterrollideni. Estonia lava sai „Cosi fan tutte” esietenduse ajaks täis armastust, armukadedust ja ka armastusemänge, millesse libretist Lorenzo Da Ponte ja helilooja Mozart on kiskunud neli noort armastajat ja koos nendega ka publiku.

Walter Sutcliffe'i lavastuse tegevuslik selgus on tõhus. Kaks noort härrasmeest Guglielmo (Rauno Elp) ja Ferrando (Oliver

Aile Asszonyi ja Helen Lokuta eluröömsate ökeste rollides leidub vihjeid renessansiaja elujaatavatele motiividele, mis on selle loo aluseks.

Ooper

W. A. Mozart
„Cosi fan tutte”

nende tunded vastassoo esindajate vastu tõsiselt võetavaks.

Kujundus klappib Mozartiga
Armastuse jõust pakatab ka

Ödede paarist tõuseb võrratult esile Aile Asszonyi Fiordiligi, kellele on tegevuslikes käikudes ja ka rolli muusikalises materjalis rohkem võimalusi antud kui Do-

Meeldivalt üllatas Mart Lauri lavaline mõjuvus ja õnnestunud vokaalne sooritus. Kui tema loodud Don Alfonso kuju oli koomilise konflikti vaimseks ka-

te taustal toimus intensiivne armusuhete areng, kus rollide karakter huvitavalt edasi elas.

Kui lavastuses millegi kallal norida, siis on need tõlgenduse nüansid, mis jagavad selle pikantse loo moraalse vastutuse mitte just kõige tasakaalukamalt. Guglielmo ja Ferrando lüürilistes karakterites ei tule esile üks nende tegelaskujude oluline joon – on ju kogu konflikti taga nende edevus ja ärplemine. Lavastus jõuab finaalis Pandora laeka avamiseni, mis

Teatrihooaja avanud Mozarti ooper pole ehk täistabamus, kuid sinnapoole.

selles materjalis peitub. Ja paneb selle laeka ka vaikselt kinni, nii nagu Da Ponte ja Mozart ette kirjutavad. Kuid päris lõpuni ei jõua lavastus ja mõned karakterid analüüsisiga, mis seletaks, kes on Pandora laeka avanemise taga ja miks.

Lavakujunduse maaliline loomus klappib suurepäraselt Mozarti muusikaga, sest kasutati ju ka „Cosi fan tutte” esiettekandes pintsliga loodud lavalist tegelikkust. Ent Liina Keevalliku loodud lava pole muuseumlik, siin on nüüdistehnoloogiad ja rütme ning ka nihestatust. Mäng raamidega osaleb sisuliselt lava-

FOTO: HARRI ROSPU

Estonia taitus neilide armuvaest

FOTO: HARRI ROSPU

OOPER

„Cosi fan tutte” laseb Estonia lauljatel avada end mahlakates karakterrollides.

Ruth Alaküla, Andres Laasik
kultuur@epl.ee

Teater väärib rahvusooperi nime, kui kodumaalt leitud häälele on jõukohane Mozarti muusikaline materjal, nagu juhtus laupäeval „Cosi fan tutte” esietendusel. Ja seda polegi nii vähe.

Teatrihooaja avalöögiks mõeldud Mozarti ooper pole ehk päris täistabamus, kuid sinapoole. Tegemist on igati aktuaalse materjaliga, mille inimlik sisu kõlab ka tänapäeva ühiskonnas. Tabamus on kindlasti selles, et valik avab teatris peituvad lauluanded, andes noortele ja noorepoolsetele lauljatele võimaluse jõuda mahlakate lüüri-liste karakterrollideni. Estonia lava sai „Cosi fan tutte” esietenduse ajaks täis armastust, armukadedust ja ka armastusemänge, millesse libretist Lorenzo Da Ponte ja helilooja Mozart on kiskunud neli noort armastajat ja koos nendega ka publiku.

Walter Sutcliffe'i lavastuse tegevuslik selgus on tõhus. Kaks noort härrasmeest Guglielmo (Rauno Elp) ja Ferrando (Oliver Kuusik) kinnitavad haaravas duetis oma armastust kahe kuni õe vastu ja ka veendumust selles, et armastatud on neile truud. Sellele järgneb kihlvedu elutarga Don Alfonsoga (Mart Laur), et panna noorte naiste truudus proovile. Elp ja Kuusik toovad Mozarti muusikalise teksti publikuni viisil, mis teeb

Aile Asszonyi ja Helen Lokuta eluröömsate õekeste rollides leidub vihjeid renessansiaja elujaatavatele motiividele, mis on selle loo aluseks.

Ooper

W. A. Mozart „Cosi fan tutte”

•• Muusikaline juht ja dirigent: Arvo Volmer; lavastaja: Walter Sutcliffe; kunstnik: Liina Keevallik

•• Osades: Aile Asszonyi või Heli Veskus (Fiordiligi), Helen Lokuta või Juuli Lill (Dorabella), Rauno Elp või Aare Saal või René Soom (Guglielmo) jt.

•• Esietendus 17. oktoobril

nende tunded vastassoo esindajate vastu tõsiselt võetavaks.

Kujundus klappib Mozartiga

Armastuse jõust pakatab ka õekeste paar Fiordiligi (Aile Asszonyi) ja Dorabella (Helen Lokuta). Seda nii laudes säravas trios koos Don Alfonsoga pühendumusest sõtta saadetud Guglielmo ja Ferrando vastu („Soave sia il vento”) kui ka tõrjudes naasnud maskeeritud armastajaid, kes on tulnud kallimate truudust proovile panema.

Õdede paarist tõuseb võrratult esile Aile Asszonyi Fiordiligi, kellele on tegevuslikes käikudes ja ka rolli muusikalises materjalis rohkem võimalusi antud kui Dorabellale. Asszonyi ilmekas ja kaunikõlaline hääliigub vabalt nii alumistes kui ka ülemistes registrites, laudes suureks sisemised kõhkused ja kahtlused, mida armastuse väljakutsed talle toovad. Tema „Per pietà, ben mio, perdona” peegeldab jõuliselt siseheitlusi, väljendades armastuse dramaatikat.

Meeldivalt üllatas Mart Lauri lavaline mõjuvus ja õnnestunud vokaalne sooritus. Kui tema loodud Don Alfonso kuju oli koomilise konflikti vaimseks katalüsaatoriks, siis Kristiina Vähi lauldud särtsakas teenijatüdruk Despina oli kui maiste röömude laulik, kes ülistas armurööme.

Ja ehkki mõnes kohas oligi pisikest loginat tegevuskäikudes, olid retsitatiivid, mis vahel kipuvad olema tüütud ja igavad, seekord elavad, selged ja nauditavaid. Ivo Sillamaa klavessiinisaa-

te taustal toimus intensiivne armuuhete areng, kus rollide karakter huvitavalt edasi elas.

Kui lavastuses millegi kallal norida, siis on need tõlgenduse nüansid, mis jagavad selle pikantse loo moraalse vastutuse mitte just kõige tasakaalukalt. Guglielmo ja Ferrando lüüri-likes karakterites ei tule esile üks nende tegelaskujude oluline joon – on ju kogu konflikt taga nende edevus ja ärplemine. Lavastus jõuab finaalis Pandora laeka avamiseni, mis

Teatrihooaja avanud Mozarti ooper pole ehk täistabamus, kuid sinapoole.

selles materjalis peitub. Ja paneb selle laeka ka vaikselt kinni, nii nagu Da Ponte ja Mozart ette kirjutavad. Kuid päris lõpuni ei jõua lavastus ja mõned karakterid analüüsiga, mis seletaks, kes on Pandora laeka avanemise taga ja miks.

Lavakujunduse maaliline loomus klappib suurepäraselt Mozarti muusikaga, sest kasutati ju ka „Cosi fan tutte” esiettekandes pintsliiga loodud lavalist tegelikkust. Ent Liina Keevalliku loodud lava pole muuseumlik, siin on nüüdistehnoloogiad ja rütm ning ka nihestatud. Mäng raamidega osaleb sisuliselt lavalistes armumängudes.

„Cosi fan tutte” kuulub nende lavastuste hulka, kus laval toimuvad vokaalsed võidud innustavad Estonia orkestrit olema lauljatele hea partner ja toetaja. Mis tahes komponente ka ei vaataks, selles lavastuses ännab kõik tunnistust Estonia teatri parimatest päevadest. ●